

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA STAVEBNÍ, OBOR GEODÉZIE A KARTOGRAFIE
KATEDRA GEOMATIKY

název předmětu

ALGORITMY DIGITÁLNÍ KARTOGRAFIE A GIS

číslo úlohy 1	název úlohy: Geometrické vyhledávání bodu			
školní rok: 2019/20	semestr: zimní	zpracovali: David Němec, Jan Šartner	datum: 15. 10.	klasifikace:

Technická zpráva

Geometrické vyhledávání bodu

1. Zadání

Vstup: Souvislá polygonová mapa n polygonů $\{P_1, \dots, P_n\}$, analyzovaný bod q .

Výstup: $P_i, q \in P_i$.

Nad polygonovou mapou implementujete následující algoritmy pro geometrické vyhledávání:

- Ray Crossing Algorithm (varianta s posunem těžiště polygonu).

- Winding Number Algorithm.

Nalezený polygon obsahující zadaný bod q graficky zvýrazněte vhodným způsobem (např. vyplněním, šrafováním, blikáním). Grafické rozhraní vytvořte s využitím frameworku QT.

Pro generování nekonvexních polygonů můžete navrhnout vlastní algoritmus či použít existující geografická data (např. mapa evropských států).

Polygony budou načítány z textového souboru ve Vámi zvoleném formátu. Pro datovou reprezentaci jednotlivých polygonů použijte špagetový model.

2. Doplnující úlohy

2.1 Ošetření případu, kdy bod leží na hranici dvou polygonů u algoritmu Winding Number
-řešeno

2.2 Ošetření případu, kdy je bod totožný s vrcholem jednoho nebo více polygonů u obou algoritmů
-řešeno

2.3 Zvýraznění všech dotčených polygonů pro případy 1) a 2)
-řešeno

2.4 Možnost automatického vygenerování nekonvexních polygonů
-neřešeno

3. Problematika vyhodnocování polohy bodu a polygonu - vzorce

3.1 Algoritmus Winding Number

3.1.1 Potřebné vzorce

Výpočet úhlu P_1, Q, P_2 (P_1, P_2 – krajní body analyzované hrany polygonu; Q – analyzovaný bod):

$$\vec{u} = |P_1Q|$$

$$\vec{v} = |QP_2|$$

$$\omega = \left| \arccos \left(\frac{u \cdot v}{|u| \cdot |v|} \right) \right|$$

Výpočet pozice bodu vzhledem k hraně polygonu:

$$\vec{u} = |P_1P_2|$$

$$\vec{v} = |P_1Q|$$

$$t = u \times v$$

-na základě znaménka hodnoty t lze rozhodnout, ve které polorovině, určené analyzovanou hranou, bod Q leží.

3.1.2 Princip

Tento algoritmus využívá orientace úhlu mezi krajními body hrany polygonu s vrcholem v analyzovaném bodě. Na prvním bodě polygonu lze na analyzovaný bod definovat pohled, který se přesouvá (otáčí) ve zvoleném směru přes všechny hrany polygonu. V případě, kdy pohled zamířil opět na první bod a prošel tedy jedním směrem přes hrany polygonu, musel se, v případě bodu ležícího uvnitř polygonu, otočit, oproti původnímu stavu, kolem tohoto bodu o úhel 2π . V případě bodu ležícího vně polygonu pohled oproti původnímu stavu nevykonal ani jednu otočku.

3.1.3 Výpočet Winding number

$$\omega_i = \text{sign}(t) * \omega$$

$$WN = \text{sum}(\omega_i)$$

-o znaménku hodnoty ω rozhoduje znaménko hodnoty t

-na základě výsledné hodnoty WN lze určit, zda analyzovaný bod leží uvnitř/vně polygonu

když (WN je $\pm 2\pi$)

bod leží uvnitř polygonu

jinak

bod neleží uvnitř polygonu

-v případě že je ošetřen kolineární případ, kdy bod leží na linii dané hranou polygonu, se pod podmínkou „jinak“ skrývá druhý a zároveň poslední disjunktní případ $WN = 0$

3.2 Algoritmus Ray Crossing

3.2.1 Princip

Algoritmus využívá paprsku (přímky) procházejícího analyzovaným bodem. Rozhodující hodnotou je počet průsečíků jedné poloosy tohoto paprsku. Např. v případě bodu ležícího uvnitř paprsku se po průchodu prvním průsečíkem změní stav paprsku (vzhledem k polygonu) na „vně“. Při průchodu 2. průsečíkem se stav změní na „uvnitř“ atd. Jestliže se jedná o nekonečnou přímku, musí konečný stav paprsku být „vně“. V případě bodu uvnitř polygonu tento stav nastane při lichém průchodu průsečíkem a v případě bodu vně polygonu v sudém.

3.2.2 Výpočet

Redukce souřadnic polygonu k bodu Q:

$$X'_P = X_P - X_Q$$

$$Y'_P = Y_P - Y_Q$$

Výpočet průsečíku s paprskem $y' = 0$ (analyzovaná hrana P_1P_2):

$$X'_m = \frac{X'_{P1} \cdot Y'_{P2} - X'_{P2} \cdot Y'_{P1}}{Y'_{P1} - Y'_{P2}}$$

Počet průsečíků:

$$k = \text{počet průsečíků } X'_m \text{ s jednou poloosou paprsku } y' = 0$$

když (X'_m je liché)

bod leží uvnitř polygonu

jinak

bod neleží uvnitř polygonu

4. Problematické situace (+ řešení doplňkových úloh)

4.1 Analyzovaný bod leží na přímce dané hranou polygonu

V případě Winding Number bude hodnota vektorového součinu t (viz. vzorce) rovna 0. V takovém případě nelze dále pracovat se sumou úhlů, nýbrž rozhodnout, zda bod leží na hraně polygonu či nikoliv.

Ve zdrojovém kódu je tento případ řešen pomocí vzorce odvozeného z parametrického vyjádření přímky z krajních bodů hrany. Do tohoto vzorce jsou dosazeny souřadnice analyzovaného bodu a je vypočteno kolikanásobek je vektor P_1Q vektoru P_1P_2 . Pohybuje-li se tato hodnota v intervalu $<0; 1>$, bod leží na hraně polygonu, v opačném případě leží vně polygonu.

když (t se blíží nule **a zároveň** násobek vektoru P_1P_2 náleží intervalu $<0; 1>$)

vrat informaci, že se polygon má vykreslit

když (t se blíží nule **a zároveň** násobek vektoru P_1P_2 nenáleží intervalu $<0; 1>$)

vrat informaci, že se polygon nemá vykreslit

V případě Ray Crossing byly ve zdrojovém kódu deklarovány proměnné pro počet průsečíků v pravé i levé polorovině paprsku. Paprsek z bodu, který leží na hraně, musí v polorovinách obsahovat kombinaci počtu průsečíků suchá/lichá nebo naopak.

když (zb. poč. průs. v levé polorovině / 2 a zb. poč. průs. v pravé polorovině / 2 se nerovnájí)
vrat informaci, že se polygon má vykreslit

4.2 Analyzovaný bod je totožný s vrcholem jednoho či více polygonů

U Winding Number je tento případ ošetřen zahrnutím hodnot 0 a 1 do intervalu v předchozím odstavci. Takto algoritmus označí bod jako součást hrany i v případě že by analyzovaný bod byl totožný s jedním z krajních bodů hrany.

U Ray Crossing je tento případ ošetřen funkcí count, která porovná polohy vrcholů polygonu a analyzovaného bodu.

když (count (body polygonu, analyzovaný bod))
vykresli polygon

jinak
nevykresluj polygon

5. Vstupní data

Seznam polygonů v textovém souboru (polygons.txt), který obsahuje vždy id polygonu, počet bodů a souřadnice jednotlivých bodů.

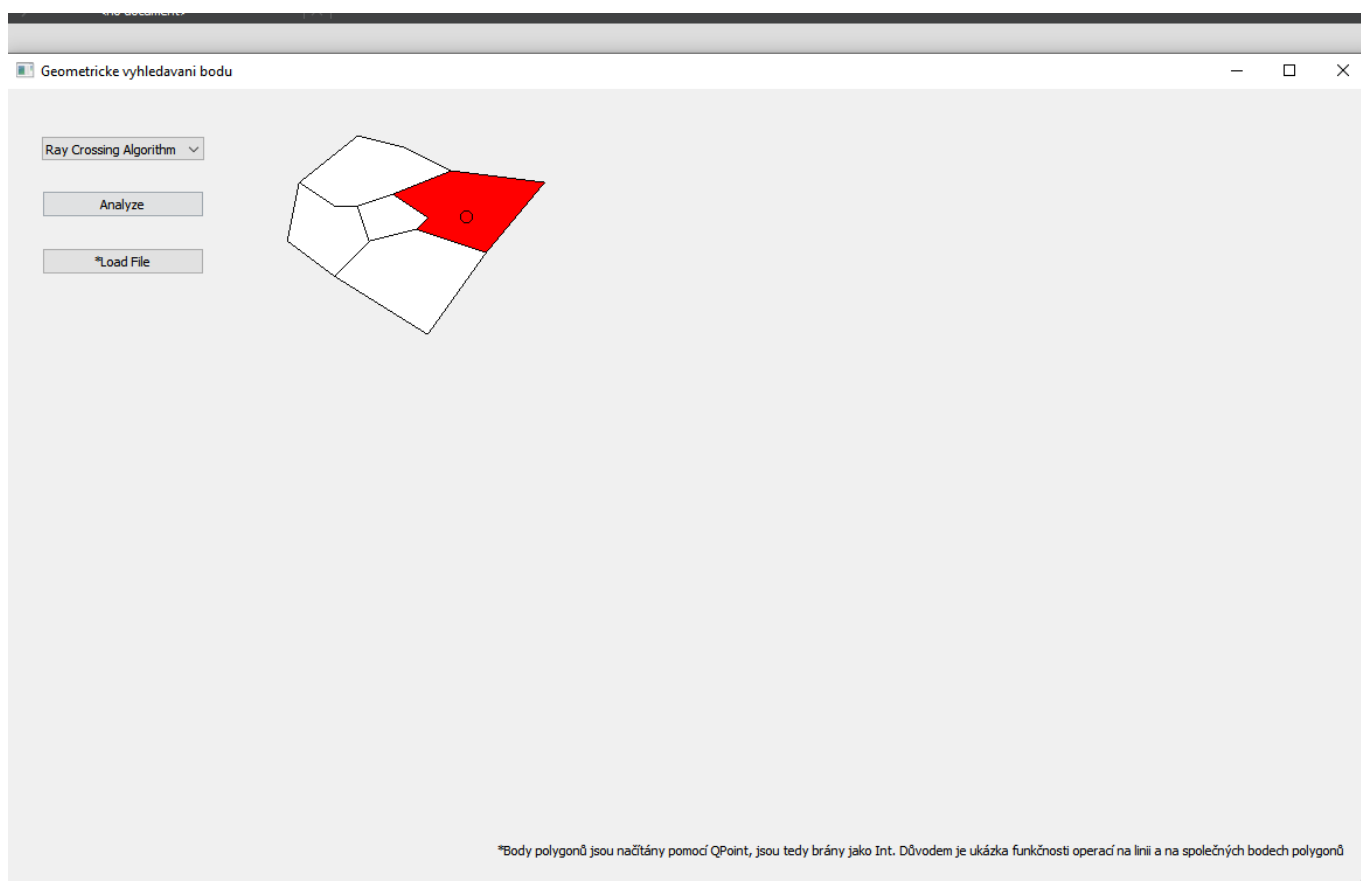
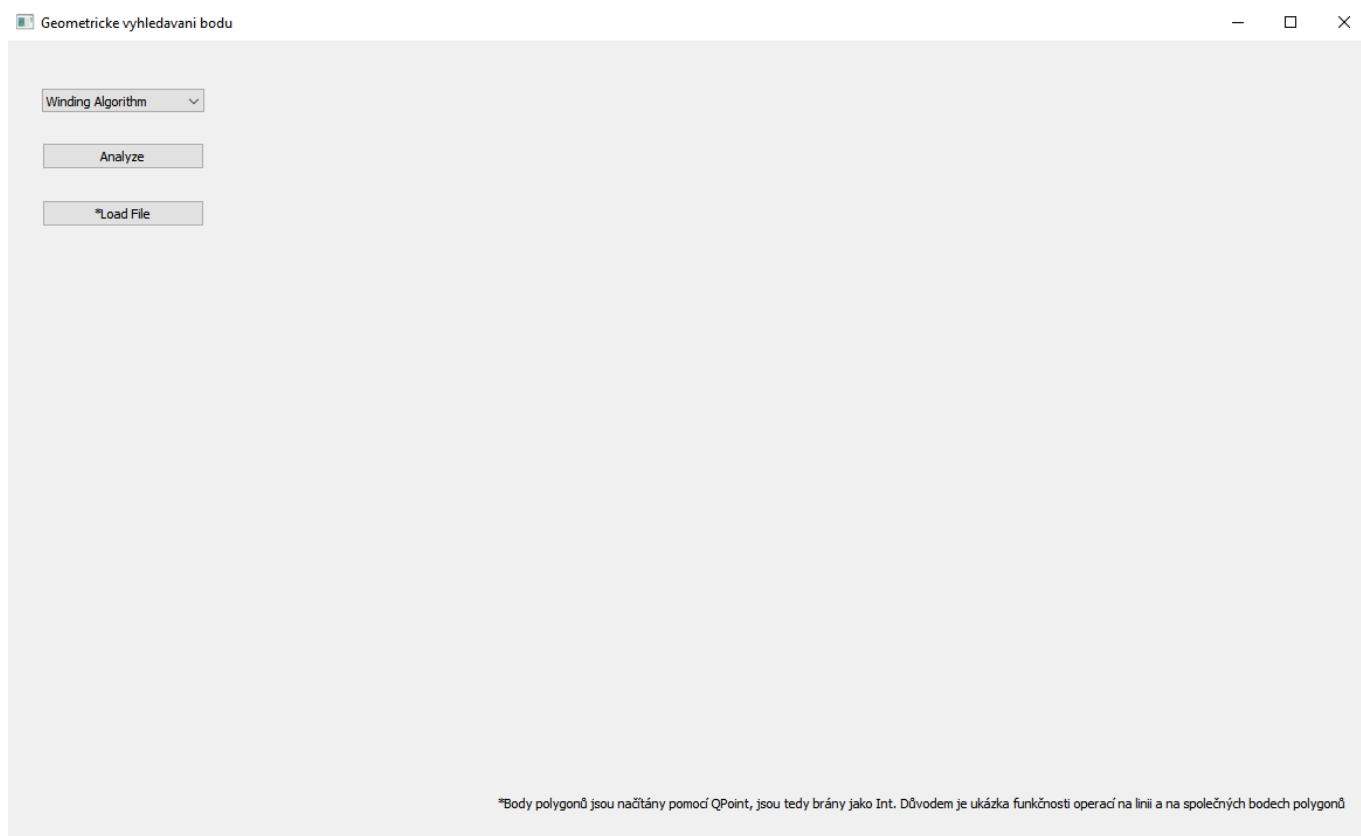
Formát vstupních dat:

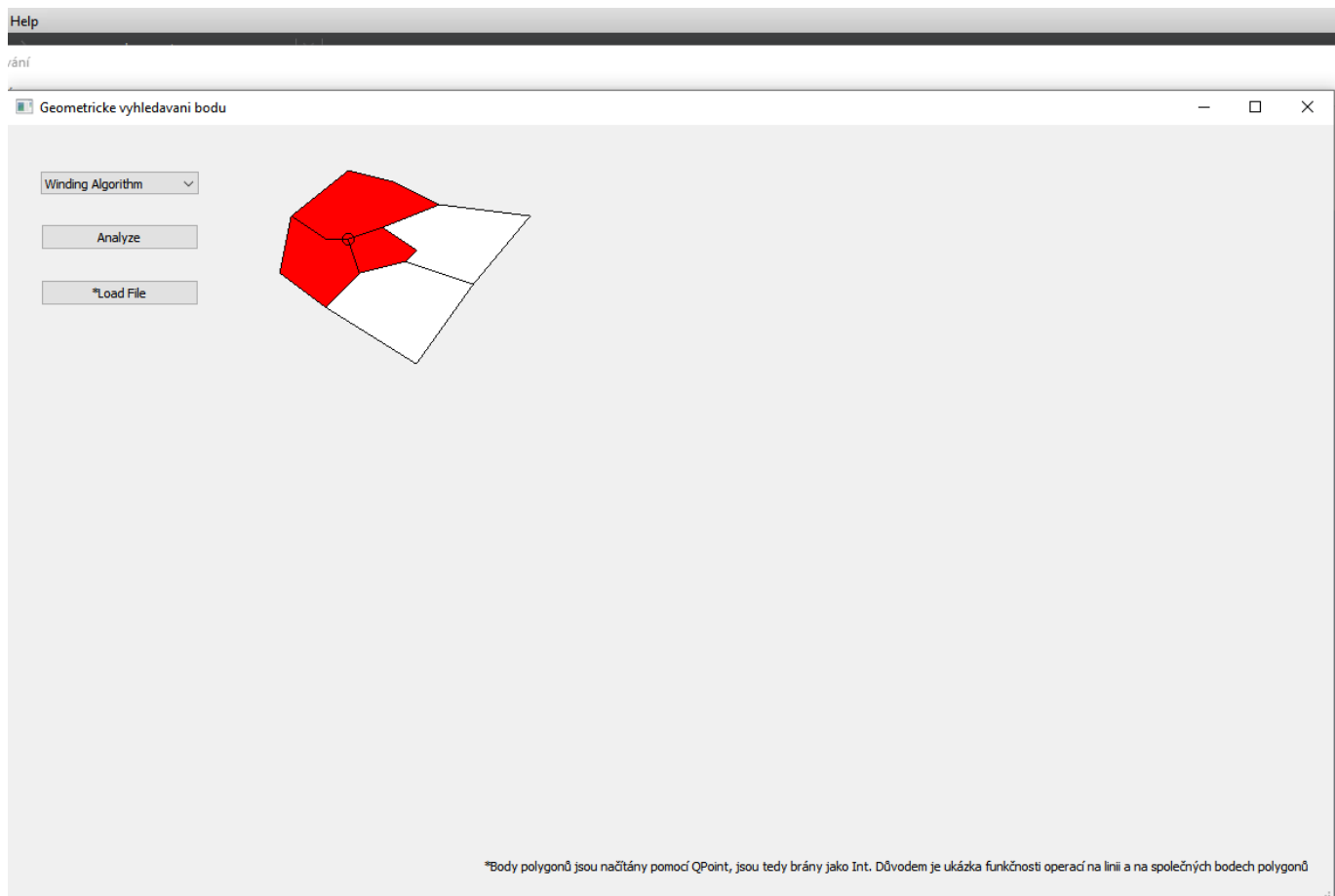
```
id_polygonu  počet_bodů_v_polygonu
číslo_bodu   souradnice_bodu_x   souradnice_bodu_y
číslo_bodu   souradnice_bodu_x   souradnice_bodu_y
.
.
.
ko nec
```

6. Výstupní data

Aplikace neposkytuje žádná výstupní data. Výsledkem je označení polygonu, jehož je analyzovaný bod součástí přímo v rozhraní aplikace.

7. Vzhled aplikace

8. Dokumentace

Třídy:

Algorithms

Třída obsahuje 4 funkce, které se používají pro analýzu zadaných polygonů:

static int getPointLinePosition(QPoint &q, QPoint &p1, QPoint &p2);

Funkce zjišťuje, zda bod **q** leží vlevo či vpravo od vybrané úsečky spojující body p1 a p2. Také určuje, zda neleží přímo na úsečce. Funkce vrací hodnoty *int* (1 pokud je bod vlevo, 0 pokud je bod vpravo, -1 pokud bod leží na úsečce, -2 pokud leží na přímce, ale neleží na úsečce).

static double getAngle2Vectors(QPoint &p1, QPoint &p2, QPoint &p3, QPoint &p4);

Funkce vrací velikost úhlu mezi dvěma vektory, které jsou určeny body p1,p2 a p3,p4. Úhel je vrácen v radiánech.

static int positionPointPolygonWinding(QPoint &q, vector<QPoint> &pol);

Funkce zjišťuje, zda bod leží na hraně, uvnitř či vně polygonu. Používá přitom metodu Winding, která je popsána výše. Vrací tři možné hodnoty: *int* (1 pokud bod leží v polygonu, 0 pokud bod leží vně polygonu, -1 pokud bod leží na hraně). Vstupní hodnoty jsou: určený bod **q** a vektor bodů, které prozkoumávaný polygon obsahuje: **pol**.

static int positionPointPolygonRayCrossing(QPoint &q, vector<QPoint> &pol);

Funkce pracuje stejně jako v případě Winding metody, pouze pro zjišťování polohy bodu používá metodu Ray Crossing. Vstupní i výstupní hodnoty jsou totožné.

Draw

Třída obsahuje 4 privátní proměnné a 7 funkcí. Třída se používá pro načtení polygonů z textového souboru, k vykreslení polygonů a získání souřadnic určovaného bodu na obrazovce.

Proměnné v třídě draw:

Qpoint q;

Bod q, který je určen kliknutím na obrazovce. Počáteční hodnota nastavena na -100, -100, aby při spuštění aplikace nebyl vidět.

vector<QPolygon> polygons;

Vektor polygonů načtených z textového souboru.

vector<bool> color_result;

Vektor bool, který určuje, jaké polygony se mají zvýraznit barvou. True => vybarvit, False => nebarvit.

string path;

Obsahuje cestu k textovému souboru s polygony.

Funkce v třídě draw:

*void mousePressEvent(QMouseEvent *e);*

Funkce snímá pozici myši při kliknutí.

*void paintEvent(QPaintEvent *e);*

Funkce vykresluje polygony dle předdefinovaných stylů (vybarvené, nevybarvené). Také vykresluje bod **q**, který je určen kliknutím myši.

QPoint getPoint() {return q;}

Funkce vrací určený bod **q**.

vector<QPolygon> getPolygon() {return polygons;}

Funkce vrací polygon načtený z textového souboru.

void loadTxtFile(vector<QPolygon> &polygons, string &path);

Funkce načítá informace z textového souboru s polygony a třídí je. Výsledkem je vektor jednotlivých polygonů.

void setColorResult(vector<bool> colRes) {colorResult=colRes;}

Funkce vrací bool vektor, který určuje, které polygony se budou vybarvovat.

void setTxtPath(string path_x) {path=path_x;

loadTxtFile{polygons, path};}

Funkce otevírá okno pro vyhledávání v souborech, kde si určíme, který txt soubor s polygony budeme používat.

Widgets

Třída obsahuje 2 funkce, které rozhodují o následných procesech po stisknutí daného tlačítka.

void on_pushButton_analyze_clicked();

Funkce se spustí po stisknutí tlačítka „Analyze“. Zobrazí, zda se bod nachází v polygonu, mimo polygony, na hraně dvou polygonů či na společném bodě více polygonů.

void on_pushButton_loadTxtFile_clicked();

Funkce se spustí po stisknutí tlačítka „Load File“. Otevře okno pro vyhledávání v souborech, kde si určíme, který txt soubor s polygony budeme používat.

9. Závěr

Byla vytvořena aplikace podle zadání. Řešeny byly kromě úlohy automatického generování nekonvexních polygonů všechny ostatní doplňkové úlohy.

Kromě generování polygonů by bylo u metody Ray Crossing ještě možné vyřešit případ, kdy paprsek prochází hranou polygonu.

10. Přílohy

1) Zdrojový kód aplikace (algorithms.h / .cpp; draw.h / .cpp; main.cpp; u1_ADK_Nemec_Sartner.pro; widgets.h / .cpp / .ui)

2) Vstupní soubor s polygony (polygons.txt)

15. 10. 2019
David Němec, Jan Šartner

oprava TZ: 25.11.2019